

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVO - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
USTAVNI SUD
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, dana 1. avgusta 2024. godine
Br. Ref.: RK 2484/24

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI161/23

Podnosilac

Imer Tahiraj

Ocena ustavnosti Rešenja Žalbenog veća Posebne Komore Vrhovnog suda za pitanja koja se odnose na Kosovsku Agenciju za Privatizaciju, AC-I-21-0747-A0001, od 16. marta 2023. godine

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sutkinja
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sutkinja
Nexhmi Rexhepi, sudija
Enver Peci, sudija i
Jeton Bytyqi, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo Imer Tahiraj, iz opštine Đakovica (u daljem tekstu: podnosilac zahteva), kojeg zastupa Musa Tahiraj.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava Rešenje žalbenog Veća Posebne Komore Vrhovnog suda za pitanja koja se odnose na Kosovsku Agenciju za Privatizaciju [AC-I-22-0678-A0001] (u daljem tekstu: žalbeno veće PKVS-a) od 16. marta 2023. godine.
3. Podnosilac zahteva je osporeno rešenje primio dana 22. marta 2023. godine.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar je ocena ustavnosti osporene presude, kojom su, po navodima podnosioca zahteva, povređena njegova osnovna prava i slobode koja su zagarantovana članovima 7 [Vrednosti], 16 [Premoć ustava], 21 [Opšta načela], 22 [Direktna Primena Međunarodnih Sporazuma i Instrumenata], 29 [Pravo na slobodu i sigurnost], 46 [Zaštita imovine], kao i članovima 53 [Tumačenje odredbi Ljudskih prava], 54 [Sudska zaštita prava] i 119 [Opšta načela] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav).

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na stavu 7 člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, na članovima 22 [Procesuiranje podnesaka] i 47 [Individualni zahtevi] Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 25 [Podnošenje zahteva i odgovora] Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Postupak pred Ustavnim Sudom

6. Dana 23. jula 2023. godine, podnosilac zahteva je preko elektronske pošte podneo svoj zahtev, koji je Ustavni Sud Republike Kosova (u daljem tekstu: Sud) primio dana 24. jula 2023. godine.
7. Dana 2. avgusta 2023. godine, predsednica Suda je imenovala sudiju Envera Pecija za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Gresa Caka-Nimani (predsedavajuća), Bajram Ljatifi i Remzije Istrefi Peci (članovi).
8. Dana 4. avgusta 2023. godine, Sud je obavestio podnosioca zahteva o registraciji zahteva. Istog tog dana, Sud je obavestio PKVS o registraciji zahteva i poslao je istom kopiju zahteva, tražeći da se podnese i povratnica kada je podnosilac zahteva primio osporeni akt.
9. Dana 10. avgusta 2023. godine, Sud je primio zatraženu povratnicu od PKVS-a.
10. Dana 11. marta 2024. godine, sudija Jeton Bytyqi je položio zakletvu pred Predsednicom Republike Kosova, kojom prilikom je i počeo njegov mandat na Sudu.
11. Dana 25. juna 2024. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno preporučilo sudu ne/prihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica

12. Iz spisa predmeta i prema tvrdnjama podnosioca zahteva proizilazi da je njegova imovina, uključujući i druge imovine KBI-Erenik, privatizovana u kompleksu od 250 hektara. Prema njegovim rečima, on je podneo žalbu Kosovskoj agenciji za privatizaciju (KAP) i pokrenuo je sudski postupak u Opštinskom sudu zbog povrede njegovih imovinskih prava. Podnosilac zahteva tvrdi da su pravni naponi da zaštiti svoju imovinu, koja je bila u njegovom posedu 38 godina, rezultirali nezakonitom privatizacijom privatne imovine od strane KAP-a, čime je došlo do povrede njegovih imovinskih prava.
13. Iz spisa predmeta, proizilazi da je podnosilac zahteva podneo tužbu pred Osnovnim sudom u Peći - Ogranak u Dečanima, za potvrdu vlasništva i obeštećenje štete, za katastarsku parcelu br. 5039, u površini od 03.00.00 ha, na mestu zvanom „Proni i zi“, a koju nepokretnu imovinu je KAP prodao na osnovu ugovora o kupoprodaji običnih deonica, jer je imovina vođena na ime KBI „Ereniku“, u Đakovici.
14. Iz spisa predmeta proizilazi da je podnosilac zahteva dana 13. avgusta 2014. godine podneo zahtev KAP-u za nadoknadu iznosa od 3.000,00 evra, na ime sudskih troškova, od DP „Ereniku – Primarna proizvodnja“.
15. Dana 5. maja 2015. godine, KAP je doneo odluku [PEJ029-0221] kojom je odbio gorenavedeni zahtev podnosioca zahteva kao neosnovan.
16. Dana 8. oktobra 2015. godine, Osnovni sud u Peći - Ogranak u Dečanima je rešenjem [C.br. 220/2011] odbio tužbu podnosioca zahteva, smatrajući se da nije nadležan u pogledu predmeta da odlučuje o predmetu koji je pred njim i odlučio da se po pravosnažnosti ovog rešenja spisi predmeta proslede Posebnoj komori Vrhovnog suda kao nadležnom sudu.
17. Podnosilac zahteva je uložio žalbu pred Apelacionim sudom.
18. Dana 22. januara 2018. godine, Apelacioni sud je rešenjem [AC. br.1269/16] odbio žalbu podnosioca zahteva kao neosnovanu i potvrdio je navedeno rešenje, oglašavajući se nenadležnim za razmatranje tužbe.
19. Dana 27. februara 2018. godine, podnosilac zahteva je podneo reviziju pred vrhovnim Sudom protiv rešenja Apelacionog suda [AC. br. 1269/16] tvrdeći da je došlo do pogrešne procene činjeničnog stanja kao i do povrede odredbi parničnog postupka.
20. Dana 6. juna 2018. godine, Vrhovni sud je u Rešenju [Rev. br.194/2018] pozivajući se na odredbe člana 228.1 Zakona o Parničnom Postupku odbio kao nedozvoljenu reviziju zato što postupak nije bio završen pravosnažno.

Postupak koji je sproveden pred PKVS-om

21. Dana 12. juna 2015. godine, podnosilac zahteva je podneo žalbu pred PKVS-om protiv gore navedene odluke Organa za Likvidaciju Kosovske Agencije za Privatizaciju tražeći da se usvoji njegov zahtev za nadoknadu sudskih troškova u visini od 3,000.00 evra od strane DP „Ereniku - Primarna proizvodnja“. Podnosilac zahteva je u svom zahtevu koji je uputio KAP-u naveo troškove koji su mu prouzrokovani i tvrdio je da su mu kroz odluku KAP-a povređena njegova osnovna prava.

22. Dana 5. jula 2021. godine, KAP je predstavila odbranu gde je predložila da se zahtev podnosioca zahteva odbije kao neosnovan.
23. Dana 25. oktobra 2021. godine prvi stepen PKVS-a je presudom [C-IV-15-1056] a na osnovu odredbi Zakona br. 06/l-086 o Posebnoj komori Vrhovnog suda Kosova za pitanja koja se odnose na Kosovsku agenciju za privatizaciju (u daljem tekstu: Zakon o PKVS-u) odbio žalbu podnosioca zahteva kao neosnovanu jer svoje tvrdnje nije potkrepio konkretnim dokazima, odnosno podnosilac zahteva nije predstavio presudu kojom je "DP"-u stavljena na teret obaveza da nadoknadi sve troškove navodnog sudskog postupka.
24. Dana 16. novembra 2021. godine, podnosilac zahteva je uložio žalbu na Rešenje [C-IV-15-1056] od 25. oktobra 2021. godine Žalbenom veću PKVS-a zbog pogrešno i nepotpuno utvrđenog činjeničnog stanja, tražeći da se njegova žalba ispita i da se proglasi osnovanom. Pored toga, podnosilac predstavke je tvrdio da je KAP nezakonito prodala njegovu imovinu tokom 20. talasa privatizacije, insistirajući da je u podnesenoj tužbi opisao i tužbeni zahtev za troškove koje je imao na drugim sudovima radi zaustavljanja ovog talasa privatizacije. On je istakao da ovaj talas privatizacije nije mogao da spreči, ali da nije izgubio pravo svojine na ustupljenim parcelama. Žalilac je istakao da svrha njegovog zahteva nije bila samo da se suprotstavi prodaji nepokretnosti, već da traži izvršenje pravosnažne odluke pod brojem [03-395/167], od 03. februara 1972. godine.
25. Dana 20. oktobra 2022. godine, tužena je podnela odgovor na žalbu.
26. Dana 16. marta 2023. godine, žalbeno veće je u Presudi [AC-I-21-0747-A0001] a na osnovu člana 42.2 Zakona o PKVS-u, odbilo žalbu podnosioca zahteva kao neosnovanu.
27. Dana 16. marta 2023. godine, žalbeno veće PKVS-a je u Presudi [AC-I-21-0747-A0001] odlučilo sledeće:

“Odbija se žalba tužitelja kao neosnovana.

Potvrđuje se prvostepena presuda PKVS-a C-IV.-15-1056 od 25. oktobra 2021. godine.

Za ovaj žalbeni postupak se ne naplaćuju sudske takse.”

Navodi podnosioca zahteva

28. Podnosilac zahteva tvrdi da su je osporenom presudom žalbenog veća PKVS-a [AC-I-21-0747-A0001] od 16. marta 2023. godine, povređena njegova osnovna prava i slobode koja su zagantovana članovima 7 [Vrednosti], 16 [Premoć ustava], 21 [Opšta načela], 22 [Direktna Primena Međunarodnih Sporazuma i Instrumenata], 29 [Pravo na slobodu i sigurnost], 31 [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], 46 [Zaštita imovine], kao i članovima 53 [Tumačenje odredbi Ljudskih prava] i 54 [Sudska zaštita prava], kao i članom 119 [Opšta načela] Ustava.
29. Podnosilac zahteva, zajedno sa svojim zahtevima, u osnovi osporava proces privatizacije katastarske parcele [br. 5039] od strane KAP-a, uključujući i odluke PKVS-a u vezi sa odbijanjem njegovog zahteva za naknadu sudskih troškova, povezujući ovu situaciju sa neizvršenjem pravosnažne odluke [03-395/167] od 03. februara 1972. godine u njegovu korist kao i neodržavanjem ročišta u PKVS-u.

30. Podnosilac zahteva u svojim tvrdnjama naglašava da: "Na osnovu stava 1., člana 94. Zakona br. 03/L-154 - Zahtev za predaju stvari navodi se:" Vlasnik može zahtevati predaju određene stvari od bilo koga ko nema pravo da je drži", dok član 97 stavovi 1 i 2 istog ovog zakona navode : " 1. Držalac se ne smatra savesnim ako su on lično ili njegov pomoćnik u državini znali ili su trebali znati da on nema pravo državine." 2. Nesavesnim držaoc se smatra i držaoc koji od trenutka uručenja ili zahteva za predaju ili potraživanja iz člana 95. Sa druge strane, i KAP, i kupci i Posebna Komora Vrhovnog Suda su bili svesni da nisu bili i nisu vlasnici i privremeno otuđenje vlasnika imovine je nezakonito a sadašnji vlasnik imovine je nesavesni posednik, jer se Imer Binak Tahiraj ne odriče svoje imovine a da ne bude nadoknađen za to. Takođe i glavni zahtev, a to je nadoknada troškova i gubitaka koje je Imer B. Tahiraj imao za to vreme, ostaće trajni ožiljak za pravosudni sistem i za državu Kosovo. U mnogim segmentima sudskih odluka je u potpunosti ili delimično izostala primena zakonskih odredbi Zakona o parničnom postupku".
31. S tim u vezi, podnosilac zahteva naglašava da: Ukoliko KAP kao odgovorna ne nadoknadi troškove navedene u tužbi u iznosu od 20148,75 € (dvadeset hiljada sto četrdeset osam evra, sedamdeset pet centi), onda teret plaćanja pada na Posebnu komoru Vrhovnog suda koja je kršenjem zakona uskratila ustavna prava prema dole navedenim legitimnom vlasniku Imeru Binak Tahiraju. Ovaj zahtev je takođe zasnovan na stavu 1 člana 99 Zakona br. 03/L-154 gde se kaže: " Nesavesni držalac ima pravo da traži naknadu nužnih troškova koje je imao."
32. Podnosilac zahteva dalje navodi da: "Na osnovu člana 113. stav 7. Ustava, Imer Binak Tahiraj je iscrpeo sva pravna sredstva definisana zakonom. Prema članu 119 stav 1 Ustava: „Republika Kosova obezbeđuje pravnu sredinu za tržište, slobodu preduzetništva i obezbeđivanje javne i privatne imovine “ pri čemu Republika Kosovo nije obezbedila privatnu svojinu sa ovim nelegalnim činom čime je narušena sloboda ekonomske aktivnosti Imera Tahiraja i čime mu je naneta ekonomska šteta zbog nekorišćenja imovine i gde ga prisiljava da plati porez na preko 100 pisama i tužbi pred različitim sudovima, uključujući nedavne uplate od 300 evra u Posebnu Komoru Vrhovnog suda. Prema članu 7 [Vrednosti] Ustava, povređeno je pravo na imovinu, stav 1 citira: „Ustavni red Republike Kosovo se zasniva na načelima slobode, mira, demokratije, jednakosti, poštovanja ljudskih prava i sloboda i vladavine zakona, nediskriminacije, imovinskog prava, zaštite sredine, društvenog prava, pluralizma, podele državne vlasti i tržišne ekonomije “ Još jedno kršenje Ustava je što Imer Binak Tahiraj od svih ovih nivoa sudova, nikada nije dobio priliku za saslušanje i licem u lice sa protivnom stranom da se pravično i nepristrasno sudi i da dokaže da je sud postupio nezakonito ne pominjući ponuđene argumente, već je odlučio ono što im je KAP saopštila, kada je vrlo jasno da je Imer Binak Tahiraj podneo tužbe i žalbe na svim nivoima koristeći zakonske rokove pre privatizacije.”
33. Podnosilac zahteva takođe tvrdi da: "Takođe postoji povreda i na osnovu stavova 1, 2 i 3 člana 21. Uslava. Povređeno je i osnovno pravo i sloboda Imera Binaka Tahiraja prema stavu 1 – član 22 Ustava: „Univerzalna deklaracija o ljudskim pravima“ i prema stavu 2 člana 22 Ustava: „Evropska konvencija o zaštiti ljudskih prava i osnovnih sloboda i protokoli iste" jer mu je oduzeto pravo korišćenja sopstvenog privatnog vlasništva, koje mu je i otuđeno i gde su prouzrokovani gubici i troškovi vezani za ovo pitanje. Član 53 je takođe prekršen na osnovu stava 1- člana 16 Ustava Kosova, koji kaže da je: „Ustav je najviši pravni akt Republike Kosovo. Zakoni i ostali pravni akti moraju biti u saglasnosti sa ovim Ustavom. " traži od sudija Ustavnog suda da se uspostavi pravda u vezi sa ovim zahtevom i da se uradi bar nešto za rehabilitaciju Imera Binak Tahiraja."

Relevantne Ustavne i zakonske odredbe

Ustav Republike Kosova

Član 31

[Pravo na Pravično i Nepristrasno Suđenje]

1. Svakome se garantuje jednaka zaštita prava pred sudom, ostalim državnim organima i nosiocima javnih nadležnosti.
2. Svako ima pravo na javno, nepristrasno i pravično razmatranje odluka o pravima i obavezama ili za bilo koje krivično gonjenje koje je pokrenuto protiv njega/nje, u razumnom roku, od strane nezavisnog i nepristrasnog, zakonom ustanovljenog, suda.
3. Suđenje je javno, osim u slučajevima kada sud, iz posebnih razloga, smatra da je isključivanje štampe ili javnosti, u korist pravde, ako bi njihovo prisustvo moglo naškoditi javnom redu ili nacionalnoj sigurnosti, interesima maloletnika, ili zaštiti privatnog života stranaka u postupku, na zakonom propisan način.
4. Svako ko je optužen za krivično delo ima pravo da ispituje prisutne svedoke i da zahteva obavezno pojavljivanje svedoka, veštaka i ostalih lica, koja mogu razjasniti činjenice.
5. Svako ko je optužen za krivično delo će se smatrati nevinim, sve dok se ne dokaže njegovu/njena krivica, u saglasnosti sa zakonom.

Član 46

[Zaštita Imovine]

1. Garantuje se pravo na imovinu.
2. Korišćenje imovine je regulisano zakonom, u skladu sa javnim interesom.
3. Niko se ne može arbitrarno lišiti lične imovine. Republika Kosovo ili javne vlasti Republike Kosovo mogu izvršiti eksproprijaciju imovine ako je ista u skladu sa zakonom, ako je neophodna ili adekvatna za postizanje javnih ciljeva ili podržavanje javnog interesa, a za koju se vrši neposredna adekvatna kompenzacija licu ili licima, imovina kojih se eksproprijuje.
4. O sporovima koje uzrokuje neko delo Republike Kosovo ili javne institucije Republike Kosovo, a koji se smatraju eksproprijacijom, odlučuje nadležni sud.
5. Intelektualno pravo je zaštićeno zakonom.

Evropska Konvencija o Ljudskim Pravima

Član 6

(Pravo na pravično suđenje)

1. Prilikom utvrđivanja građanskih prava i obaveza ili osnovanosti bilo kakve krivične optužbe protiv njega, svako ima pravo na pravično suđenje i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim, zakonom ustanovljenim sudom. Presuda se izriče javno, ali se novinari i javnost mogu isključiti s čitavog ili jednog dela suđenja u interesu morala, javnog reda ili

nacionalne sigurnosti u demokratskom društvu, kada to nalažu interesi maloletnika ili zaštite privatnog života strana u sporu, ili kada to sud smatra izričito neophodnim zato što bi u posebnim okolnostima publicitet mogao naneti štetu interesima pravde.

2. Svako ko je optužen za krivično delo mora se smatrati nevinim sve dok se ne dokaže njegova krivica na osnovu zakona..

Protokol br. 1 član 1 [Zaštita imovine]

1. Svako fizičko ili pravno lice ima pravo na neometano uživanje svoje imovine. Niko ne može biti lišen svoje imovine, osim u javnom interesu i pod uslovima predviđenim zakonom i opštim načelima međunarodnog prava.

Ocena prihvatljivosti zahteva

34. Sud prvo razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom, propisani Zakonom i dalje predviđeni Poslovníkom o Radu.
35. U tom smislu, Sud se prvenstveno poziva na stavove 1. i 7. člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, koji propisuju:

*“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.
[...]*

7. Pojedinici mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.

36. U nastavku, Sud takođe razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove o prihvatljivosti, kako je to i propisano zakonom. S tim u vezi, sud se poziva na članove 47 (Individualni zahtevi), 48. (Tačnost podneska) i 49. (Rokovi) Zakona, a koji propisuju:

Član 47 (Individualni zahtevi)

*“1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagwarantovana prava i slobode krši neki javni organ.
2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva”.*

Član 48 (Tačnost podneska)

“ Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori”.

Član 49 (Rokovi)

" Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku..."

37. Što se tiče ispunjenosti ovih zahteva, Sud utvrđuje da je podnosilac zahteva ovlašćena strana koja osporava akt javnog organa, odnosno Presudu Žalbenog veća PKVS-a [AC-I-21-0747-A-0001] od 16. marta 2023. godine, nakon što je iscrpeo sva pravna sredstva utvrđena zakonom. Podnosilac zahteva je takođe razjasnio prava i slobode za koje tvrdi da su mu povređeni, u skladu sa kriterijumima iz člana 48. Zakona i podneo je svoj zahtev u rokovima određenim u članu 49. Zakona.
38. Pored toga, Sud razmatra da li je podnosilac zahteva ispunio uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni u stavu (2) pravila 34. (Kriterijumi prihvatljivosti) Poslovnika o Radu. Pravilo 34 (2) Poslovnika utvrđuje uslove na osnovu kojih Sud može da razmatra zahtev, uključujući i uslov da zahtev nije očigledno neosnovan. Pravilom 34 (2) je konkretno utvrđeno:

*Pravilo 34.
(Kriterijumi prihvatljivosti)*

"(2) Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim ako je zahtev očigledno neosnovan kada podnosilac/teljka zahteva nije dovoljno dokazao/la i potkrepio/la svoju tvrdnju "

39. Gore navedeno pravilo, na osnovu sudske prakse Evropskog suda za ljudska prava (u daljem tekstu: ESLJP) i sudskoj praksi Suda, omogućava poslednje pomenutom da proglasi zahteve neprihvatljivim iz razloga koji se odnose na meritum slučaja. Tačnije, na osnovu ovog pravila, Sud može da proglasi zahtev neprihvatljivim na osnovu i nakon ocene njegovog merituma, odnosno ako isti smatra da je sadržaj zahteva očigledno neosnovan na ustavnim osnovama, kao što je propisano u stavu (2) pravila 34. Poslovnika (vidi slučajeve Suda [KI04/21](#), podnositeljka *Nexhmije Makolli*, rešenje o neprihvatljivosti od 12. maja 2021. godine, stav 26 i [KI175/20](#), podnositeljka *Kosovska agencija za privatizaciju*, rešenje o neprihvatljivosti od 27. aprila 2021. godine, stav 37).
40. Na osnovu sudske prakse ESLJP-a, ali i Suda, zahtev se može proglasiti neprihvatljivim kao "očigledno neosnovan" u celini ili samo u odnosu na određeni navod koji zahtev može sadržati. S tim u vezi, tačnije je nazivati ih "očigledno neosnovanim navodima". Poslednje navedeni se, na osnovu sudske prakse ESLJP-a, mogu svrstati u četiri različite grupe: (i) navodi koji se kvalifikuju kao navodi "četvrtog stepena"; (ii) navodi koje karakteriše "jasno ili očigledno odsustvo povrede"; (iii) "nepotkrepljeni ili neobrazloženi" navodi; i na kraju, (iv) "konfuzni ili nejasni" navodi. Ovaj koncept neprihvatljivosti na osnovu zahteva ocenjenog kao "očigledno neosnovan", i specifičnosti četiri gore navedene kategorije navoda okvalifikovanih kao "očigledno neosnovani", koje su razvijene sudskom praksom ESLJP-a, Sud je usvojio i u svojoj sudskoj praksi, uključujući, ali ne ograničavajući se na slučajeve [KI40/20](#), podnosilac *Sadik Gashi*, rešenje o neprihvatljivosti od 20. januara 2021. godine; [KI163/18](#), podnosilac *Kujtim Lleshi*, rešenje o neprihvatljivosti od 24. juna 2020. godine; [KI21/21](#), podnosilac *Asllan Meka*, rešenje o neprihvatljivosti od 28. aprila 2021. godine, [KI107/21](#), podnosilac *Ramiz Hoti*, rešenje o neprihvatljivosti od 21. oktobra 2021. godine).
41. Sud se dalje poziva na kriterijume o prihvatljivosti, kako je dalje navedeno u Zakonu. S tim u vezi, prema stavu 1. člana 47. (Individualni zahtevi), svako lice ima pravo da traži pravnu zaštitu od suda u slučaju da tvrdi da su mu od strane bilo kog organa javne vlasti povređena prava i slobode koje su zagarantovane Ustavom. Prema stavu 2. istog člana,

lice može podneti navedeni zahtev tek nakon što je iscrpeo sva pravna sredstva koja su utvrđena zakonom.

42. Što se tiče ispunjenosti ovih kriterijuma, Sud prvo ističe da je podnosilac zahteva ovlašćeno lice, koje osporava jedan akt jednog organa javne vlasti, odnosno presudu žalbenog veća PKVS-a [AC-I-21-0747-A0001] od 16. marta 2023. godine, nakon što je iscrpeo sva pravna sredstva koja su definisana zakonom.
43. Sud podseća da se tvrdnje podnosioca zahteva uglavnom odnose na odluke koje su donete u sudskom postupku sprovedenom pred PKVS-om, a koje se odnose na presudu Žalbenog veća PKVS-a [AC-I-21-0747-A0001] od 16. marta 2023. godine.
44. Sud primećuje da podnosilac zahteva tvrdi da su presude žalbenog veća PKVS-a [C-IV-15-1056] od 25. oktobra 2021. godine i presuda [AC-I-21-0747-A0001] od 16. marta 2023. godine donete uz povredu članova 7 [Vrednosti], 16 [Premoć ustava], 21 [Opšta načela], 22 [Direktna Primena Međunarodnih Sporazuma i Instrumenata], 29 [Pravo na slobodu i sigurnost], 31 [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], 46 [Zaštita imovine], 53 [Tumačenje odredbi Ljudskih prava] i 54 [Sudska zaštita prava], kao i članom 119 [Opšta načela] Ustava.

Tvrdnje koje se tiču povrede člana 31 u vezi sa članom 46 Ustava

45. Sud primećuje da se u suštini tvrdnje podnosioca zahteva u vezi sa povredom člana 31. Ustava odnose i na povredu člana 46. Ustava kao rezultat odbijanja njegove tužbe od strane PKVS-a za poništenje odluke KAP-a [PEJ029-0221] od 5. maja 2015. godine, kojom je odbijen zahtev podnosioca zahteva kao neosnovan u vezi sa naknadom iznosa u visini od 3.000.00 evra, na ime sudskih troškova od DP "Ereniku", a za koje je podnosilac zahteva tvrdio da mu pripadaju, kao i u vezi sa neodržavanjem sednice saslušanja u PKVS-u.
46. Sud podseća da je podnosilac zahteva tražio prvo od KAP-a, a nakon toga i od PKVS-a naknadu sudskih troškova u iznosu od 3.000,00 eura na ime sudskih troškova pozivajući se na jednu pravosnažnu sudsku odluku kojom se KAP obavezuje za novčane obaveze prema podnosiocu zahteva.
47. Sud podseća na primarnu tvrdnju podnosioca zahteva o povredi člana 46. Ustava u vezi sa članom 1. Protokola br. 1 EKLJP-a kao rezultat odbijanja njegove tužbe od strane PKVS-a za poništenje odluke KAP-a [PEJ029-0221] od 5. maja 2015. godine, kojom je odbijen zahtev podnosioca zahteva kao neosnovan u pogledu naknade iznosa od 3.000,00 evra, na ime sudskih troškova od DP "Ereniku – Primarna proizvodnja", pozivajući se na izvršenje pravosnažne odluke u njegovu korist.
48. Sud naglašava da podnosilac zahteva koji se žali na mešanje u jedno od njegovih/njenih imovinskih prava mora prvo pokazati da je takvo pravo postojalo (vidi predmet ESLJP-a, [Pištorová protiv Češke Republike](#), br. 73578/01, presuda od 24. oktobra 2004, stav 38).
49. Sud primećuje da podnosilac zahteva u suštini traži realizaciju svog zahteva za naknadu sudskih troškova od KAP-a, kao rezultat svih njegovih napora da zaustavi proces privatizacije na njegovu štetu.
50. U vezi sa ovim tvrdnjama, Sud naglašava da su iste razmatranje od strane PKVS-a. U tom kontekstu, a posebno u vezi sa tvrdnjom podnosioca zahteva za naknadu sudskih

troškova, prvi stepen PKVS-a je presudom [C-IV-15-1056] od 25. oktobra 2021. godine naveo sledeće:

“Na osnovu dokaza koji su ispitani u ovoj spornoj pravnoj stvari, sud je našao da podnosilac zahteva nije izneo dokaze koji bi mogli da potkrepe njegove navode. Isti nije predstavio presudu kojom je DP-u stavljena na teret obaveza da nadoknadi troškove sudskog postupka koji su traženi u zahtevu.

Sud je, pozivajući se na odredbu Vrhovnog suda Kosova, iz principa tereta dokazivanja, došao do zaključka da podnosilac sa izvedenim dokazima nije mogao da argumentuje tvrdnje date u zahtevu, pa je njegov zahtev takođe odbijen kao neosnovan.”

51. Takođe, Sud podseća da je žalbeno veće PKVS-a u presudi [AC-I-21-0747-A-0001] od 16. marta 2023. godine, u kontekstu ovog specifičnog navoda podnosioca zahteva, naglasio sledeće:

“Žalbeno veće se u potpunosti slaže sa nalazima i zaključcima OL KAP-a kao i nalazima prvog stepena u vezi sa činjenicom da tužilac nije pružio nikakve dokaze u prilog podnetom zahtevu. Na osnovu člana 42.2 Zakona o PKVS-u, teret dokazivanja pada na stranu koja tvrdi neku činjenicu ili događaj. Tužilac nije pružio dovoljno dokaza u prilog svojih tvrdnji. On to nije učinio ni nakon podnošenja žalbe na osporenu presudu prvog stepena PKVS-a pred žalbenim većem, obrazlažući na kraju zašto nije bio u mogućnosti da te dokaze dostavi i ranije. Međutim, on nije priložio nikakve dokaze, pa se žalba odbija kao neosnovana, te se pobijana presuda potvrđuje kao pravična i na zakonu zasnovana. U svojoj žalbi pred žalbenim većem, podnosilac žalbe se fokusira na neke nekretnine za koje tvrdi da mu je učinjena nepravda, a ne da se bavi predmetom suđenja koji se u ovom konkretnom slučaju i razmatra.”

52. U tom aspektu, Sud smatra da je PKVS, u okolnostima ovog konkretnog slučaja, razmotrio i obrazložio navode podnosioca zahteva. Isti je razmotrio suštinske tvrdnje podnosioca zahteva i objasnio je da podnosilac zahteva nije uspeo da potkrepi svoje tvrdnje dovoljnim dokazima pred PKVS-om; (ii) Sud primećuje da podnosilac zahteva nije pružio potrebne dokaze da potkrepi svoj zahtev za kompenzaciju sudskih troškova, gde nije pružio ni presudu kojom se DP “Ereniku” tereti za obavezu nad ovim troškovima.
53. S tim u vezi, Sud primećuje da je PKVS, pozivajući se na princip/standard tereta dokazivanja, zaključio da podnosilac zahteva nije pružio dovoljno dokaza da potkrepi svoje tvrdnje, te je shodno tome njegov zahtev odbijen kao neosnovan. Takođe, sa ovim nalazima se saglasilo i žalbeno veće, koje je razmatralo tužbeni zahtev podnosioca, zahteva navodeći da podnosilac zahteva nije pružio dovoljno dokaza za svoje tvrdnje, što je dovelo do odbijanja njegove žalbe i potvrđivanja odbijene presude kao pravične i zasnovane na zakonu.
54. S tim u vezi, Sud, pozivajući se na sadržaj odluka PKVS-a, želi da istakne činjenicu da je KAP, postupajući po zahtevu podnosioca zahteva, zatražila i dodatne informacije i dokumente, uključujući i navodnu konačnu odluku na osnovu koje je DP „Ereniku“ bio u obavezi da plati naknadu troškova postupka podnosioca zahteva. Međutim, podnosilac zahteva nije pozitivno odgovorio u prilog svom zahtevu u kontekstu podnošenja dokaza u vezi sa njegovim zahtevom.
55. U ovom aspektu, Sud primećuje da odbijanje njegove žalbe/zahteva moglo uticati na ishod sudskog postupka u vezi sa njegovim zahtevom protiv odluke KAP-a. Međutim,

Sud naglašava da se ne može baviti vansudskim okolnostima podnosioca zahteva. Sud primećuje da je propust podnosioca zahteva da podrži svoje tvrdnje pred PKVS-om proizveo pravne efekte u sudskom postupku koji je sproveden u PKVS i da je ta činjenica presudno doprinela ishodu predmeta podnosioca zahteva.

56. Na osnovu gore navedenog, Sud smatra da podnosilac zahteva nije dokazao da je osporena odluka koja je rezultirala odbijanjem njegovog zahteva doneta na proizvoljan način.
57. Takođe, Sud će razmotriti i specifičnu tvrdnju podnosioca zahteva u vezi sa tim da je PKVS doneo neke odluke u njegovom slučaju bez sednice saslušanja samim tim povređujući i član 31 Ustava u vezi sa članom 6 EKLJP-a.
58. S tim u vezi, Sud naglašava da u principu, parnične stranke imaju pravo na javnu raspravu, ali takva obaveza nije apsolutna. U meri u kojoj je to relevantno za sadašnje okolnosti, sudska praksa ESLJP-a je razvila glavna načela koja se odnose na (i) pravo na raspravu pred sudovima prvog stepena; (ii) pravo na raspravu pred sudovima drugog i trećeg stepena; (iii) načela na osnovu kojih treba utvrditi da li je rasprava nužna; i (iv) da li se to što ne postoji rasprava na prvom stepenu može ispraviti održavanjem rasprave na višem stepenu i relevantne kriterijume za sprovođenje te procene. Bilo kako bilo, u svim okolnostima, nadležni sud mora da opravda izostanak rasprave (vidi slučajeve Suda koji se odnose na bivše preduzeće "Agimi", [KI145/19](#), [KI145/19](#), [KI146/19](#), [KI147/19](#), [KI149/19](#), [KI150/19](#), [KI151/19](#), [KI152/19](#), [KI153/19](#), [KI154/19](#), [KI155/19](#), [KI156/19](#), [KI157/19](#) i [KI159/19](#), podnosilac zahteva *Et-hem Bokshi i drugi*, citiran u tekstu iznad, stav 48; kao i slučaj [KI160/20](#), podnosilac zahteva *Opština Gnjlane*, Rešenje o neprihvatljivosti od 3. juna 2022. godine, paragraf 70).
59. Sud primećuje da ESLJP u predmetu [Saccoccia protiv Austrije](#) (presuda od 18. decembra 2008. godine), ESLJP nije utvrdio povredu člana 6. EKLJP zbog izostanka rasprave jer je utvrdio da pitanja zbog kojih se žalio dotični podnosilac zahteva nisu obuhvatala činjenična pitanja, već samo ograničena pitanja pravne prirode ([Saccoccia protiv Austrije](#), citirano iznad, stav 78), dok je u slučaju [Allan Jacobsson protiv Švedske](#) (br. 2) (presuda od 19. februara 1998. godine), ESLJP je takođe utvrdio povredu člana 6. EKLJP zbog izostanka rasprave jer je utvrdio da pitanja zbog kojih se žalio dotični podnosilac zahteva nisu obuhvatala ni pravna niti činjenična pitanja (vidi predmet ESLJP-a, [Allan Jacobsson protiv Švedske](#) (br. 2), citirano iznad, stav 49).
60. Konačno, sednica saslušanja možda neće biti potrebna ako nema pitanja verodostojnosti ili spornih činjenica koje zahtevaju sednicu saslušanja, a sudovi mogu pravično i razumno odlučiti o predmetu na osnovu podnesaka stranaka i drugog pisanog materijala (vidi slučajeve ESLJP-a: *Döry protiv Švedske*, Presuda od 12. novembra 2002. godine, stav 37; [Saccoccia protiv Austrije](#), Presuda od 18. decembra 2008. godine, stav 73).
61. U nastavku, Sud primećuje da podnosilac zahteva, kroz svoju žalbu koja je upućena PKVS-u, nije izričito zahtevao održavanje usmene rasprave. Takođe, Sud primećuje da je prvi stepen PKVS-a naglasio da: "Na osnovu člana 76. stav 3. Zakona br. 06/L-086 o PKVS u vezi sa članom 399. Zakona o parničnom postupku, Sud utvrđuje da su relevantne činjenice slučaja nesporne i donosi ovu presudu bez zakazivanja sudskog saslušanja".
62. U nastavku, Sud takođe podseća da je žalbeno veće PKVS-a ne održavanje sudskog saslušanja obrazložilo na sledeći način: "Na osnovu člana 10.9 Zakona br. 04/L-033 o Posebnoj komori Vrhovnog suda za pitanja koja se odnose na Kosovsku Agenciju za

Privatizaciju (ZPK), i člana 60.2 i člana 64.1 Dodatka, žalbeno veće je odlučilo da ne održi usmeni deo postupka."

63. Na sličan način, ESLJP postupa u onim slučajevima u kojima su predmeti pred odgovarajućim sudom isključivo legalni i ne uključuju ocenu spornih činjenica (vidi slučaj ESLJP-a [Saccoccia protiv Austrije](#), citirano iznad, paragraf 78).
64. Konačno, sednica saslušanja možda neće biti potrebna ako nema pitanja verodostojnosti ili spornih činjenica koje zahtevaju sednicu saslušanja, a sudovi mogu pravično i razumno odlučiti o predmetu na osnovu podnesaka stranaka i drugog pisanog materijala (vidi slučajeve ESLJP-a: *Döry protiv Švedske*, Presuda od 12. novembra 2002. godine, stav 37; [Saccoccia protiv Austrije](#), Presuda od 18. decembra 2008. godine, paragraf 73).
65. Dakle, Sud pridaje značaj činjenici da je podnosilac zahteva mogao da zatraži održavanje sednice saslušanja, što nije učinio; da su oba nivoa PKVS-a navela razloge za neodržavanje sednice saslušanja; i da je podnosiocu zahteva pružena dovoljna prilika da iznese svoj slučaj u pisanoj formi i da komentariše podneske druge strane, kao i da su pitanja uključena u spis predmeta bila isključivo pravne prirode ili visoko tehničke prirode.
66. S tim u vezi, Sud naglašava da na osnovu prakse EKLJP, redovni sudovi moraju uzeti u obzir zahteve/potrebu za efikasnošću i ekonomski princip. Sistematsko održavanje sednica može biti smetnja posebnoj pažnji koja je potrebna tokom vođenja slučaja (vidi, *mutatis mutandis* slučaj ESLJP-a, [Affaire Schuler-Zgraggen protiv Švajcarske](#), pretstavka br. 14518/89, presuda od 24. juna 1993. godine).
67. Sud naglašava da je obaveza podnosioca zahteva da dokaže svoje ustavne tvrdnje i da iznese *prima facie* dokaze koji pokazuju povredu prava koja su zagarantovana Ustavom i EKLJP-om (vidi slučajeve Suda [KI19/14](#) i [KI21/14](#), podnosioci zahteva: *Tafil Qorri* i *Mehdi Sylva*, Rešenje o neprihvatljivosti od 16. septembra 2014. godine).
68. Sud zaključuje da se navodi podnosioca zahteva koje se tiču povrede člana 31. u vezi sa članom 46. Ustava moraju proglasiti neprihvatljivim kao očigledno neosnovane, jer se ovi navodi kvalifikuju kao navodi koji spadaju u kategoriju (ii) navoda koji se karakterizuju sa "*jasnim ili očiglednim odsustvom povrede*", i isti su očigledno neosnovani po ustavnim osnovama, kako je to i propisano u stavu (2) pravila 34. Poslovnika o Radu.
69. Što se tiče navoda o povredi članova 7 [Vrednosti], 16 [Premoć ustava], 21 [Opšta načela], 22 [Direktna Primena Međunarodnih Sporazuma i Instrumenata], 29 [Pravo na slobodu i sigurnost], 31 [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje], 46 [Zaštita imovine], kao i članovima 53 [Tumačenje odredbi Ljudskih prava] i 54 [Sudska zaštita prava], kao i članom 119 [Opšta načela] Ustava, Sud ocenjuje da ovi navodi neće biti predmet ustavne ocene zbog toga što isti ne otvaraju neka nova pitanja koja nisu ranije razmatrana u okviru članova 31 i 46 Ustava i člana 6 EKLJP-a. (vidi, *mutatis mutandis*, slučajeve suda br. [KI65/15](#), podnosilac zahteva *Tatjana Davila, Ljubiša Marić, Zorica Kršenković, Zlatoj Jevtić*, Presuda od 14. septembra 2016. godine; i br. [KI193/18](#), podnosilac zahteva *Agron Vula*, Presuda od 22. aprila 2020. godine).

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud Republike Kosova, u skladu sa članom 113.1 i 113.7 Ustava, članom 20 Zakona i u skladu sa pravilom 34 (2) Poslovnika o Radu, dana 25. juna 2024. godine, jednoglasno

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovo rešenje stranama;
- III. DA OBJAVI ovo rešenje u Službenom listu Republike Kosova, u skladu sa članom 20.4 Zakona;
- IV. Ovo rešenje stupa na snagu danom objavljivanja u Službenom listu Republike Kosova, u skladu sa stavom 5 člana 20 Zakona.

Sudija izvestilac

Enver Peci

Predsednica Ustavnog suda

Gresa Çaka - Nimani

